

Nåsvargen

Årgång 15 nr.1, utkommer med två nr. per år juni & dec.
Juni. 2008 NÅS HEMBYGDSFÖRENING PRIS 30 KR.

Barnen vid Storfallets skola på Finnmarken 1904

Pojkar stående fr.v.

*Karl Thörn, Gustav Wiklund, Herman Persson, Viktor Wiklund,
Fritz Larsson, Johan Larsson, Edvard Eriksson, Evald Eriksson*

Pojkar sittande: Georg Larsson, Emil Jansson, Gottfrid Matsson.

Fläckor sittande: Toru Larsson, Elin Wiklund, Hanna Larsson, Ida Larsson

Fläckor närmast fotografen: Axelia Larsson, Ester Back.

Lärarinnan Berta E. Karlsson

Fotot lånat av N.E. Jansson Laxtjärn

För allmän kännedom !

Utdrag ur.....

Gunnar Tysks minnesfonds stadgar.

Fonden har bildats genom insamling från allmänheten med anledning av Gunnar Tysks bortgång 1976-01-14

Ändamål: Avkastningen skall gå till ändamål som främjar hembygdkulturen i Nås.

Förvaltare: Fonden förvaltas av Nås Hembygds-förenings styrelse vilken har efter infodran av yttrande från en representant för Gunnar Tysks anförvanter besluta om till vem eller vad fondens avkastning skall gå.

Utdelning: Utdelningen sker när förvaltaren så bestämmer, dock högst en gång per år.

*Sekreterare och Kassör för fonden är
N-E Jons Tel. 0281/30556 och
pg. 4401600-4 Gunnar Tysks minnesfond*

En påpekan om två stavfel i förra "vargen"

Under Nås målsgruppens tillbakablickar på Jultraditioner förr erhöll "jag redaktören" deras nertecknade berättelser på två A4 ark, jag ville skriva om detta i spalter när jag slarvade till med två stavfel som inte skall belasta deras sekreterare utan det var mitt slarv med genomkollningen som blev orsaken till stavfelen. När lutfisken skjölts i rikligt med vatten (skall vara sköljts) Och i sista styckets sista rad och samma spalt så skall ungdomarna inte stavas med två (m). Jag ber om överseende för detta. Nils-Erik.

Även Transformatordockan

Simas Ännå skall heta Simas Annå

Det felaktiga är Järna(mål)

Nåsvargen

Ansvarig utgivare

Utges 2 nr/år juni-dec
Lösnr, pris 30 kr.

Nils-Erik Jons tel. 30556
Mellanborg 208 78053 Nås
ne.jons@hotmail.com

Nås Hembygdsförening

Ordinarie ledamöter

Ordf. Nils-Erik Jons

Sekr. Stugfogde, Lennart Blixt

Arkivarie, Gunilla Elvström

V. Ordf. Magasinsfogde, Bengt Axel Hånström

Fåbdfogde, Thorsten Eirydh

Serveringsansvarig, Carin Hermonsson

Utställningsansvarig, Vicky Airey

Supleanter

Kassör, Marianne Flodin

Willy Gustafsson, Ledamot

Ingvar Rosén, Ledamot

Boas Mats Larsson, Ledamot

Hed Gunne Larsson, Distributör av "Nåsvargen"

Nås största träffpunkt

Varje fredag kväll 52 gånger om året träffas

Nås bastubadare 20-30 personer pr. gång inkl. båda könen, fast i två olika utrymmen vid idrottshallen Nederborgs skola mellan kl. 17-20, där det pratas och ventileras allt mellan himmel och jord, och det viktigaste en trevlig samvaro kan garanteras.

Vissa förklarar sin fiskefångst men mest de missade fiskarna, som var de största, andra ventilerar fotboll, och ishockeymatcherna med Leksand eller Mora som favorittlaget. Också jaktmarkernas tillgångar på vilt jämförs på var sida om älva. Bastu-temperaturens olika påverkan på individerna, även en undran hur det kan vara i damavdelningen med den saken. (O.B.S. endast undran).

Matens tillkomst inför herrmiddagarna tas upp.

Vilka har gått bort och vem har framkommit till världen. Detta är en del av de spörsmål som förtäljs, men i grund och botten, det skapar ändå trivsel och kamratanda.

Har ni långsamt hemma en fredagkväll så besök Nås bastun en fredag så kan ni sedan sitta nybadade vid Tv-apparaten och beskåda "Lets dans" eller räkna sliprarna "På spåret."

Priset är endast 10:-. Då ingår dricka och aktuella nyheter.

Här ett smakprov på en del svettiga badare.

(N-E Jons)

Skolgång på Finnmarken

År 1842 beslöts att varje församling skulle ha minst en fast folkskola med allmän skolplikt. Det tog tid innan skolbarnen på finnmarken fick tillgång till skola men vid Utbyberg på östra finnmarken i Säfsnäs socken fanns tillgång till skolundervisning redan 1844, men 1863 finns namn på lärare som varit vid Utbyberg nämligen Per Gustaf Pettersson fram till 1867 då blev han lärare vid Håvberget fram till 1869. Tupp Olof blev istället lärare i Utbyberg de sista två åren. Skolundervisningen pågick i Håvberget ända till 1951 med Vally Söderlund som den sista läraren. I Kölaråsen bedrevs skola från 1866 Öst Lars Persson 1867 byggdes ny skola och som var i bruk till 1940 och i Närsen mellan åren 1863-1938 fast det altemnerades med lärartjänsterna på grund av tillgången på elever på de bägge ställerna.

I Digerliden från 1863- 1923och i Sigfridstorp från 1923- 1948.

I Flatberget beslöts om mindre fast folkskola och den blev förlagd till Nilsudden vid Flatsjöns norra ände klar 1889 och var i gång till 1942.

Skolan vid Storfallet på sv delen av finnmarken kom till 1901 med Elin Maria Lundkvist som första lärare och 1904 vikarerade Berta Karlsson två terminer (se bilden på första sidan) Skolan flyttades till Laxtjärn 1918 där den var kvar till 1946 då Vally Söderlund 1939-40 och Britta Larsson 1940-45 och sista året 1946 vikarerade Thorbjörn Nilsson som lärare.

På första sidan av Näsvargen är denna bild identisk med den bild som var publicerad i FK 29 juli 1974 fast med lärarinnan bortklippt vilket berodde på att hon inte var omtyckt av barnen och det var ett sådant kort som Sägverksarbetaren Viktor Wiklund som är med på bilden kommit över och lämnat uppgift åt FK

På rubriken till notisen stod skrivet

“Skolklass för 70 år sedan.”

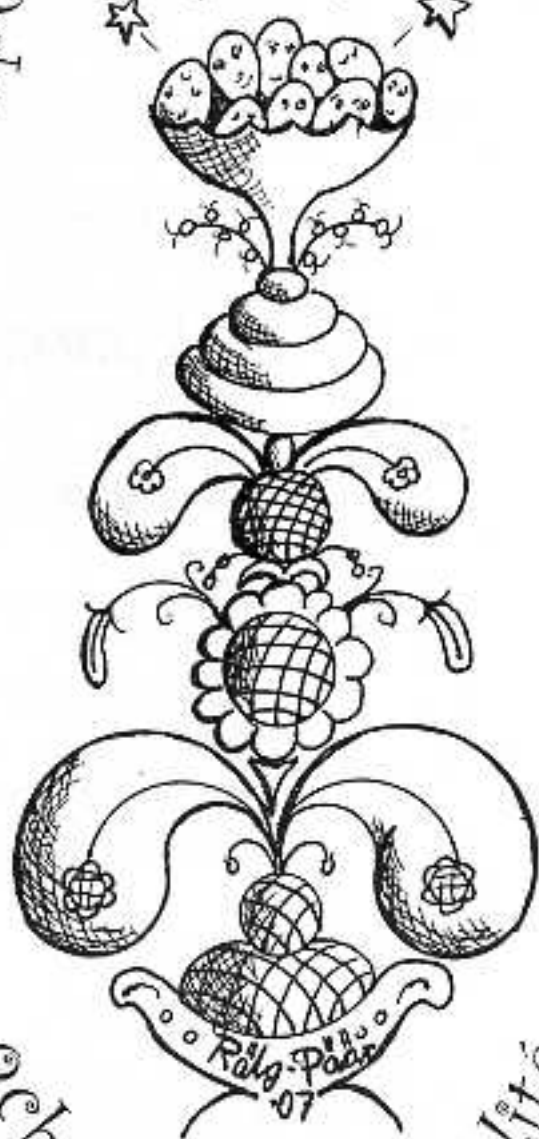
Bodde man på finnmarken blev det ytterligare strapotser, det fanns inga banade vägar.

Och vid Storfallets skola blandades 6 klasser under samma lärarinna och i samma skolsal.

För finnmarksbarnen finns i många fall inga vägar än mindre någon skolskjuts. Över blöta myrar, längs sjöstränder och över höga berg gick stigarna ner till skolan och de två bröderna Edvard och Evald Eriksson t.h. på bilden hade 5 km att gå morgon och kväll eftersom de bodde i Bullerberget. Det blev alltså en hel mil om dagen att traska, vägen gick förbi Rösjön och över ett högt berg innan de nådde skolan.

Bild o seklipp lånat av N-E Jansson Laxtjärn

...Potatisen med anor...

...Morgon för kvalité...

Bröderna Olérs AB.

Nederborg Nås.

Telefon 0281 — 30 261

*Till Dig som tänker fira
sommaren i Nås,
har vi laddat till tusen med allsköns
delikatesser och fritidsgrejer,
hos oss kommer du att trivas !!*

Pär med Pärsonal.

NÅS SERVICECENTER AB.
TEL 0231-30219

Hjälp från kvinna till kvinna

Under flera år har ...

Södra Afrika-gruppen i Nås församling och Stickgruppen i Nås Missionsförsamling färdigställt startpaket med babykläder. Dessa skickas till BB-avdelningar på missionsstationer i södra Afrika, de första åren till Mocambique och numera till Angola.

1987 kom ett upprop till Svenska kyrkans församlingar om att det behövdes tvålar till missionsstationerna och det startades en insamling. Berit Karlsson och dåvarande kyrkoherden Anja Wikström förstod att det behövdes mer än tvål till en familj som nyss fått en baby. Det var då en handfull kvinnor började träffas i församlingsgården på dagtid för att tillverka babykläder av garn och tyger som man tiggde ihop av vänner och bekanta. Några yrkesarbetande yngre kvinnor undrade om man inte kunde starta en kvällsgrupp också. På så vis blev det efter en tid två grupper i Nås som arbetade med detta.

Sedan flera år tillbaka drivs daggruppen av kyrkan och kvällsgruppen av missionsförsamlingen. Samarbetet fungerar mycket bra och vi skickar varje år sammanlagt cirka 300 startpaket från Nås till nyblivna mammor i Afrika. Startpaketen skickas genom en organisation som heter Brödet och Fiskarna, de har god kontroll på att paketen kommer fram. I ett paket finns det nödvändigaste för ett nyfött barn; filt, handduk, tygblöjor, lite kläder och tvål. Startpaketen delas ut av sjukvårdspersonal till kvinnor som väljer att föda sitt barn på en klinik, där barnen även undersöks och vaccineras. Samtidigt får mödrarna undervisning i hälsovård, något som kommer hela familjen tillgodo.

2007 firade vi 20-årsjubileum!

Flera av deltagarna i våra grupper har varit med sedan starten. Några syr helst, andra stickar eller virkar. Några gör kläder och andra gör filtar. Var och en bidrar efter intresse och förmåga. Vi tar också tacksamt emot tyger garner och begagnade babykläder.

Vi har mycket trevligt på våra träffar, välkommen att besöka oss!

Berit Karlsson och Anna Franzén Weigel

Vid 20 års jubileet blomster-smyckades deltagarna från Södra Afrikagruppen.

Margit Gårds, Astrid Sandström, Marianne Lundin, Carin Hermansson, Signe Svensson, Anna Franzén, Sonja Eriksson och Ingrid Karlsson

Sonja Eriksson och Ingrid Karlsson gör en sista kontroll av kläderna till startpaketen före skickningen till Angola i södra Afrika.

Foton lånade av Ingrid Karlsson

Som varje respektabelt blad, har även "Nåsvargen" ett stående kulturellt inslag:

Månadens boktips.

Inför sommarens danstillställningar vill Nåsvargen varna sina läsare för vad dansen kan ställa till med. Ur ett litet häfte som 1942 kunde köpas för 25 öre citerar vi några tänkvärda avsnitt.

Ungdomens fiende N:o 1 Den offentliga moderna Dansen

Av

ALLAN SVANTESSON

"----I salen fanns absolut ingen plats för ordnad dans. Det såg likadant ut vare sig dans pågick eller inte. Det var gott om skrånigt folk. En tredjedel minst av de manliga gästerna hade så pass mycket sprit i kroppen att en god del av självkontrollen var borta.

----Den moderna dansen väcker driflivet till en aktualitet, som är onaturlig, emedan den kommer för tidigt. Den som inte har sett den moderna dansen s.a.s. i full funktion kan kanske inte förstå vad jag menar. Även om beröringen mellan kropparna inte syftar till sexuell irritation, blir ändå följden just denna. Danskvällen slutar långt ifrån alltid i danssalongen eller på dansbanan.----

----Och Ni alla ungdomsledare! Vare sig det dansas bland Edra medlemmar eller inte, släpp aldrig efter en tum ! Om oss alla, myndigheter, föräldrar, lärare, ledare och präster gäller det: Ackordera inte med förfallet och omoralen. Ibsen skrev: Akkordens aand er Satan ! Nutiden vittnar om att han hade rätt. "

Vill ansvarstagande föräldrar eller ledare fördjupa sig i ämnet innan våra ungdomar kastar sig ut i dansens virvlar, ställer jag Allan Svantesson skrift till Nåsvargens läsares förfogande.

Glad sommar - med eller utan dans- önskar Daniel Schanzer-Larsen

Handelsbanken Vansbro

www.handelsbanken.se 0281-120 20

nu vill jag sjunga dig milda sånger

...lieter den roman som Linda Olsson gett ut i bokform och som sålts i nära 350 000 ex.

Linda skrev sin debutroman under 2004 i sitt arbetsrum med utsikt över Auckland på Nya Zeeland. Kanhända har hon fått sin inspiration från Näs där hon tillbringat semestrarna ända från år 1975, då Linda och maken Frank, samt deras tre barn sökte sig ett sommarställe och på så vis kom till Näs för att titta på ett hus. De föll direkt för stället i Skansbacken. "Det speciella är den frid och stillhet som jag inte hittade någon annanstans" säger Linda om Näs.

Följande text är valda utdrag ur författarens kommentarer i boken:

//Romanen handlar om en djup vänskap mellan två människor. Den skrevs som en uppsats på Aucklands universitet, en plats på andra sidan jorden.

Sverige fyllde mina tankar med en intensitet som aldrig tidigare. Men boken kunde inte ha skrivits någon annanstans än där. Avståndet var nödvändigt.

Geoff Walker på Penguin New Zealand såg någonting i denna exotiska bok, agerade föredömligt snabbt och professionellt. Och det var med stor glädje vi kunde notera att den omgäende hannade på bästsäljarlistorna.

Boken är nu den bäst sålda debutromanen i förlagets historia.

Lisbet Holst tog sig sedan an utmaningen att översätta till författarens modersmål, med lyhördhet, känslighet och stor professionalism och en aldrig svikande integritet. Den här utgåvan är hennes till stor del. Rachel Åkerstedt var länken mellan oss och ingenting är starkare än en länk. Eller viktigare.

Det är naturligtvis med särskild glädje jag nu ser, **nu vill jag sjunga dig milda sånger**, komma ut i mitt hemland. Att min längtan kommer hem. //

Boken utkom till hösten 2006 i Sverige. Romanen har getts ut i sammanlagt 15 länder och som talbok i fyra länder där Linda själv talat in den Svenska versionen. Linda är född i Stockholm och är utbildad jurist. Hon har arbetat inom bankväsendet tills hon lämnade Sverige 1986. Hon har bott i Kenya, Singapore, England och Japan och är sedan 1990 bosatt i Auckland, Nya Zeeland. Men Linda och Frank besöker Näs varje år och de njuter av stillheten och det rika djurlivet som går ända in på knutarna.

Bärplockningen under September är en stor högtid liksom midsommar när Linda får ikläda sig sin egenhändigt sydda Näsdräkt.

Linda i stugan i Näs, vid Bergens Lasses

* Den gård som Frank och Linda nu äger heter sen gammalt "Bergens Karis". Föräldrarna Bergens Lars Persson och Anna Olsdotter gifte sedan 1851. De hade sin ursprungsgård på samma fastighet där gamla stugan låg ner mot östra myrkanterna.

Äldsta sonen Lars f. 1853 som bodde på ursprungsgården till sin död år 1936. Han var en snäll gammal farbror som levde ogift och ensam. Nästa barn sonen Per Larsson Blixt f. 1855 en barsk farbror som blev änkeman 1906, var barnlös men levde till 1944, fick namnet Blixten efter att varit soldat, han bodde i stugan som låg norr om Bergens Karis. Sedan föddes dottern Anna år 1856 gift till Näsjö år 1880 med Näsjö Lars Larsson f. 1851, hon födde en son med honom som dog samma dag den föddes, tre månader senare drucknade maken Lars i Noret.

Sedan föddes dottern Brita 1860 gift till Kvarnåset med Sjö Lars Ersson f. 1864, när han dog 1889 ingick Brita giftermål II år 1900 med Peillas Erik Persson f. 1871. Nästa barn Kerstin f. 1862 som emigrerade till USA 1887. Därefter fick de ännu en dotter Karin som föddes 1864 gift 1885 med Nap Anders Andersson f. 1859, han avled 1895. Karin födde tre barn med honom och de bodde då i Orsala. Alla tre barnen dog i späda ålder och Karin flyttade efter makens död år 1895 tillbaka till hemmet i Skansbacken och lät bygga det hus som Frank och Linda nu äger. Efter tre år födde Karin två näkta tvillingsooner, som bara levde några dagar, alltså 5 barn som alla dog före 3 års ålder, vilket kan bidra att Karin var den bistra gumma som ryktet påstod att hon var. Efter Karin föddes brodern Olof f. 1867 han gifte sig 1888 med Britta Ersdotter från Sveden och de bosatte sig där och hon födde 3 döttrar.

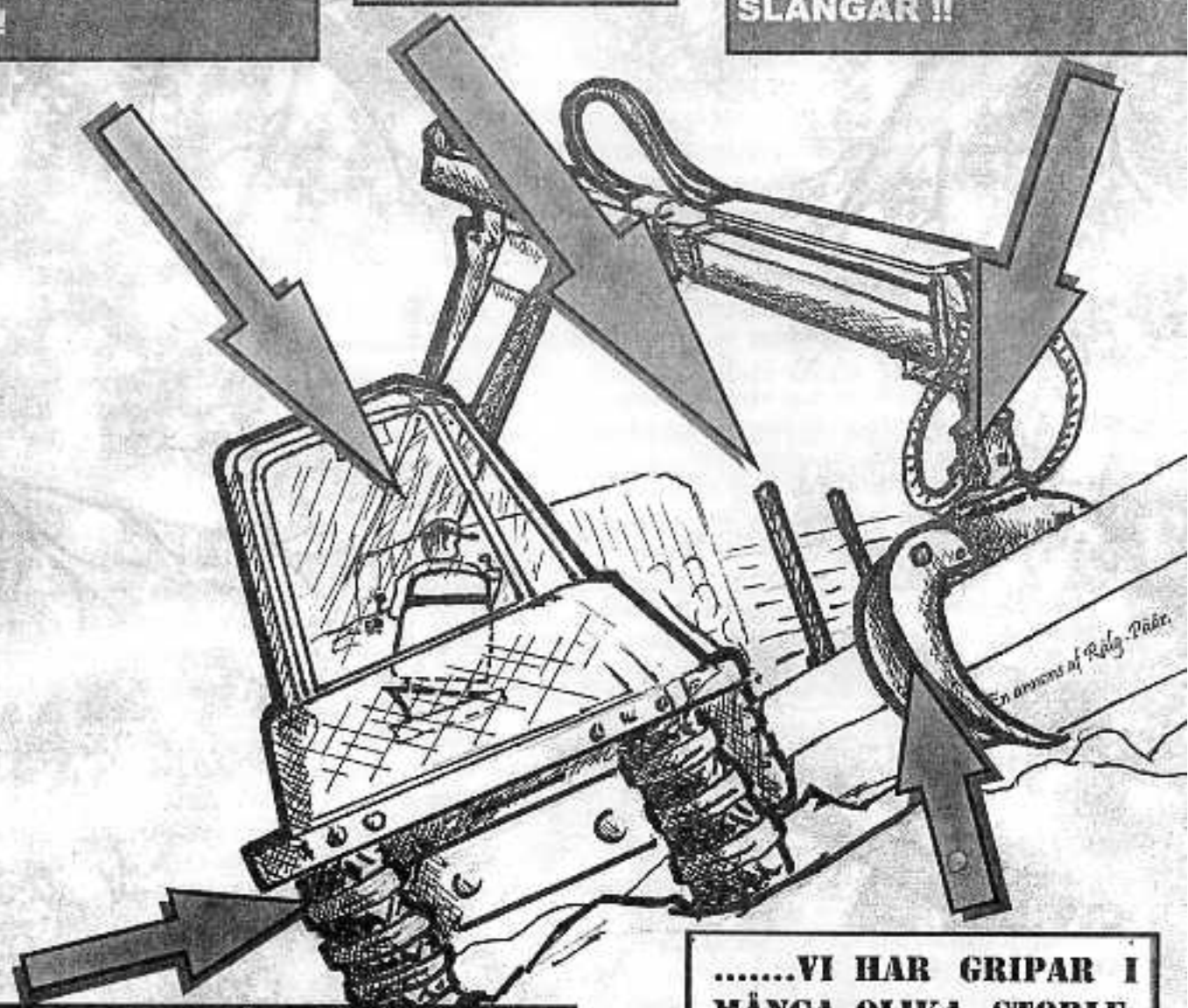
Efter Karins död 1943 bodde Bertil Rosen och Sjö Erik med familjer på varsin våning innan Frank och Linda köpte stället 1975.

N-E Jones

...MED "SIT RIGHT"
SITTER DU ALLTID
RAKT OBEROENDE
AV MARKLUTNING-
EN !!

...MARKNADENS
SMIDIGASTE
KVALITÉTSBAN-
KAR, FÖR STA-
BILA TRANS-
PORTER !!!

...VI HAR DEN IDEALIS-
KA LÖSNINGEN MED
GRIP-ROTATOR-LÄNK
KOMPLETT MED
SLANGAR !!

... BOGGIBAND AV KINESISK
TILLVERKNING, MED DUBBLA
KAMMAR PÅ PLATTORNA!

.....VI HAR GRIPAR I
MÅNGA OLIKA STORLE-
KAR OCH UTFÖRANDE,
FRÅN DG 8 TILL DG 35

Kontakta oss för ytterligare information och priser

Nårsjövågen 36,
SE-780 53 NÅS

ÖSST Ny hemsida

Hemsida: www.sit-right.se • E-mail: mail@sit-right.se

SITRIGHT

— NUMMER ETT I SKOGEN —

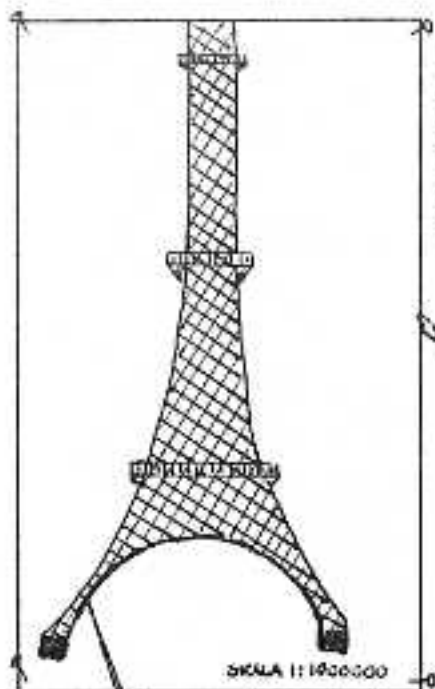
Tel 0281-300 30

Fax 0281-59 51 07

Roland 0700-63 02 48

Andreas 0703-74 05 39

Tore 0702-60 69 09 (sågavård)

..FÅ VI BÄRRÅ
HEM BYGGNÅDS-
STÄLLNINGÅR
Ø MYTTJY SPIK
SKÅ NOG DÄTTA
GÅ BRA...!!

...DANNÅ SKÅ HÅ
VÅR TÖNNT...!!

ring oss vi klarar det mesta ..

HJULBÄCKS BYGG HB.

TEL. 301 72

070-3553349

3 masar från Mellanborg

Jont Erik Eriksson, Olle Söderlund, Erik Esbjörs

8 Kullor från Mellanborg

Övre raden fr.v

Anna Ersson Blixt, Ingeborg Eklund, Anna Eklund, Israels Anna Eriksson, Anna Larsson Blixt

Nedre Raden fr.v

Jont Anna Eriksson, Karin Malmberg, Skans Britta Andersson

Billackering på 1940-talet..

Min kompis hade en bil som lacken lossnat på, åren hade också varit lite ovarsam med den.

Till Näs hade ungefär samtidigt kommit en målare som skaffat en sorts färgspruta och ryktet gick om bland annat billackering. Kompisen nappade på ett erbjudande om sprutlackering av bilen, både målaren och han var nog lika intresserade av resultatet. Färg blandades och man kom överens om något i rött. Men det är ju inte gott att se i en liten burk hur färgen blir på en så stor yta som en bil. Så efter någon vecka när bilen var klar, så var ju färgresultatet inte vad min kompis och kanske inte heller målaren hade väntat sig. Hela bilen såg "rostig" ut, men en uppgörelse om priset kom dock efter några dagar till stånd.

Men kompisens var fortfarande inte nöjd med vad han dagligen såg. Så han frågade mig om jag ville hjälpa honom att lackera om bilen, med penslar.

Det lät ju intressant så en söndagsmorgon körde vi ned till nuvarande badstranden vid Näsen, då fanns där bara gytta så man kunde tvätta bilar där utan att få dåligt samvete.

Så fort bilen torkat någorlunda i solskenet plockades ett par burkar med fin klar röd lackfärg fram och vi satte igång, här var det inte fråga om några komplicerade maskeringar, vi vevade i alla fall ned alla fönster som gick, för att inte få färg på rutorna. Taket gick ju ganska snabbt undan, men ve och fasa när vi kom till sidorna så kom dom första regnstänken!! Stora droppar på det fina nymålade taket, va ska vi göra??

Då slog lösningen ned som en blixn vi kan åka till Kalles Pers där finns ett så kallat "luckir", där kanske vi får ställa bilen tills vi målat färdigt.

Förflyttningen på en kilometer i regn gjorde ju att bilen blev nedstänkt igen, men vi torkade snabbt av den igen, och efter att Kalles Britta upplåtit "lucklret" fortsatte målningen.

Och efter nå n timme så var bilen klar, glänsande i en fin klar röd färg., toppen!

Men det var söndag och vi ville till Järna för att kolla lite på "kullar", så vi var ned med jämna mellanrum och kände med fingret om lacken var torr.

Och fram på kvällskritiken så var vi på väg till Järna. Vid biografen på Myrbacka som var första anhalten träffade vi "Lillen" han kom genast fram och pratade och stödde sig mot det nedvevade fönstret.

Det blev väl några minuters "prat" innan "Lillen" försökte ta sej lös, för se lacken var inte alls så torr som vi föreställde oss, vi blev ju alla tre mycket förskräckta, mest "Lillen" som hade en ljus ganska ny gabardinrock på sig. Men han var ingen evig person så allt löste sig i alla fall, och vi såg till att inga fler incidenter inträffade den söndagskvällen.

Ralg-Paar

RING OSS !!

...VI KÖR, VI LYFTER..

Hemmings Åkeri AB

PER & BÖRJE

Specialitet
Skogs- & Hustransporter

Storbyn 12
78053 Näs

Tel. + fax: 0281-30090
Per mobil 070-2136899
Börje * 070-2633354
Mail: hemming.ab@localnet.net

Ett besök hos G. Eric Matson i Kalifornien nåspojken som blev känd fotograf.

Alla som läser Nåsvargen känner väl till Gästgivar Erik Andersson, som under flera år var en av Nåsvargens flitigaste bidragsgivare och en av de stora kulturbärarna i Nås. Han gick bort år 2004. De som är medlemmar i Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbund vet att han fick representera Nås Hembygdsförening med ett karaktärsfullt porträtt i förbundets årsbok, Dalarna 2004, taget i det lilla museum som han upprättat på sin gård i Utankyrka. Det här handlar emellertid inte om honom, men väl om en äldre släkting till honom, nämligen faderns kusin G. Eric Matson, som liksom Erik var född på den gård i Utankyrka där Erik sedan bodde i hela sitt liv.

G-et i G. Eric Matsons namn står för gårdsnamnet Gästgivar, som före stavningsreformen 1906 stavades Gästgifvar. Eftersom Eric under större delen av sitt liv bodde i en engelsktalande miljö så ändrade han stavningen av sitt svenska förnamn Erik till Eric, och av samma orsak så tog han bort ett av s-en i efternamnet Matsson.

G. Eric Matson föddes år 1888 som son till Gästgifvar Mats Matsson och dennes andra hustru, Liss Brita Larsdotter. Under sitt liv fick han vara med om två långa resor mellan länder i skilda världsdelar. Den första resan gick från Nås till Jerusalem år 1896, och den andra från Jerusalem till Kalifornien år 1946. Den första resan startade strax efter det att Eric fyllt åtta år. Han följde då sina föräldrar och syskon och övriga nåsbor som då utvandrade från Nås till Jerusalem för att där invänta Jesu återkomst. Resten av sin barndom och ungdom tillbringade han i den amerikanska (eller rätteligen svensk-amerikanska) kolonin i Jerusalem. Vid avresan från Nås sålde hans far, Gästgifvar Matte, den gård där han bodde, till sin broder, Gästgifvar Anders Matsson. Gården gick sedan i arv, först till Anders son, Gästgifvar Anders Andersson, och därefter till dennes son, vår Gästgivar Erik.

Kolonin i Jerusalem utvecklade en blomstrande fotografirörelse ända från en blygsam början år 1898, när den tyske kejsaren besökte Jerusalem. Eric var en av kolonins skickliga fotografer. Ett exempel på detta är att han har illustrerat flera artiklar i den prestigefyllda tidskrift som publiceras av National Geographic Society i USA. Det fantastiska med kolonins fotografiarbete är att Palestina i början av 1900-talet såg ut nästan exakt som tvåtusen år tidigare när Jesus levde och verkade, och att inte heller levnadsförhållandena hade ändrats mycket under denna långa tidsperiod. Däremot har hela landet efter det förändrats storligen, och levnadsvillkoren ser nu helt annorlunda ut. Överallt finns det nu vägar och elstolpar och bilar och moderna byggnader, och på sina håll en anskrämlig mur som sägs tjäna till att hålla judar och muslimer åtskilda. Jag har i min ägo en samling fotografier som är tagna av kolonimedlemmar i Palestina för omkring etthundra år sedan, och som kan användas för att illustrera Davids 23:dje psalm, den som börjar "Herren är min herde, mig skall intet fattas". Vackra och realistiska bilder som visar hur livet kunde gestalta sig för en fåraherde i Palestina på Davids tid, för tretusen år sedan. Sådana bilder lär man inte kunna ta någonstans i Palestina idag.

Den svensk-amerikanska kolonin i Jerusalem upplöstes omkring 1930. Eric och hans hustru Edith fick då överta fotografirörelsen. Eric hade gift sig år 1924 med Edith Yantiss, som också vuxit upp i kolonin. Flera av de unga svensk-ättlingarna i kolonin gifte sig med kvinnor med amerikanskt ursprung som de lärt känna i kolonin. I det här fallet ledde detta senare till att släktskap uppstod mellan ättlingarna till två av utvandrarfamiljerna från Nås, när Lars Lind, från Möckelind-familjen, gifte sig år 1927 med Effie Yantiss, som var syster till Erics hustru Edith. Mera om släktskapen mellan Gästgifvar- och Möckelind-familjerna nedan. Ytterligare en beröringspunkt mellan de två släkterna finns i historien som Gästgivar Eriks dotter Birgit berättar i detta nummer av Nåsvargen.

Under åren från omkring 1930 till 1946 drev Eric och Edith en lönsam fotografirörelse i Palestina. Efter 1946 blev dock förhållandena i Palestina ohållbara för dem i samband med staten Israels bildande, och de flyttade därför till USA. De bosatte sig där i en liten stad som heter Glendale. Den ligger i södra Kalifornien och är en förstad till Los Angeles, belägen strax öster om Hollywood.

Eric och Edith hade tre barn, nämligen Anne (född 1927), David (född 1929) och Margaret (född 1933), alla tre födda i Jerusalem. Av någon orsak blev det så att Anne åkte från Jerusalem till USA senare än resten av familjen. I samband med det besökte hon Sverige 1947-1948 och hälsade då på sina släktingar i Nås. Hon var mycket generös på sina föräldrars vägnar och bjöd in två av sina tremänningar i Sverige, nämligen undertecknad Ingemar Matsson och min kusin Elsa Matsson att följa med henne till USA och besöka hennes familj i Kalifornien sommaren 1948. Med stöd av våra respektive fäder Ernst Matsson och Axel Matsson, som bägge var kusiner till Eric, kom resan till stånd. Jag var då 16 år gammal, och Elsa var 23 år. Ni kan tänka Er ett sådant äventyr det var för oss att vid den åldern få göra en så lång resa!

I början av juni 1948 åkte Anne, Elsa och jag med Svenska Amerikalinjens Gripsholm från Göteborg till New York. Där stannade vi några dagar hos bekanta till Anne innan vi fortsatte vår resa med tåg till Louisville i Kentucky. Igen stannade vi ett tag hos bekanta till Anne. Sedan fortsatte vår resa med Greyhound-buss den långa återstående vägen till Kalifornien. På vägen stannade vi vid Grand Canyon i staten Arizona där Coloradofloden har skurit sig djupt ner i berget och bildat fantastiska formationer som skimrar i regnbågens alla färger. Djupt där nere kunde man se hur Coloradofloden ringlade sig fram. På sina håll är ravinen som floden har grävt en engelsk mil, d.v.s. 1,6 km, djup! Efter flera dagars bussresa kom vi fram till Glendale där vi träffade Annes föräldrar Eric och Edith och hennes syster Margaret; brodern David var då på feriarbete i en nationalpark i Kalifornien som hette Sequoia National Park.

Familjen Matson bodde i ett stort vackert hus som var ålderdomshem, och där Edith arbetade i köket. En stor omställning från det bekväma livet i Jerusalem! Familjen disponerade två rum: ett för Edith och de två döttrarna, och ett för Eric och David. De makade ihop sig litet så att Elsa fick plats i det första rummet och jag i det andra. På visst sätt påminde detta boende om det som hade rätt i den svensk-amerikanska kolonin i Jerusalem under de första åren efter svenskarnas ankomst år 1896.

Eric fortsatte att driva fotografirörelsen efter ankomsten till Glendale. Han annonserade i religiösa tidningar om försäljning av bilder från Palestina. Arbetet med framkallning och förstoring utförde han i en liten byggnad med två små rum som han hyrde i centrala Glendale. Jag åkte ofta med honom dit på vardagarna och hjälpte till med arbetet i mörkrummet. Vi tog då spårvagnen som hade sin ändhållplats strax intill det stora huset där vi bodde. Lunch fick vi med oss från stora huset. Den bestod av smörgås, banan och något som kallades butter milk, och som vi drack till. Utmärkt gott; påminde om den goda filmjölken från Dalarna!

En vecka åkte jag och hälsade på min tremänning David i nationalparken. Där växer världens största träd, Sequoia-träden. Träden kan bli över 2500 år gamla, över 100 meter höga och med en stamdiameter på uppåt 4 meter. David arbetade där på sommaren tillsammans med andra skolungdomar. En dag gjorde de en utflykt på häst som jag fick följa med på. Det var första gången som jag red, och det ledde till vissa sittsvårigheter de närmaste dagarna.

När jag åkte iväg till Kalifornien hade jag med mig hälsningar från Magnus Thelin, som arbetade på Bergslaget i Nås, och bodde i tjänstebostaden Haganäs nere vid älvstranden i Haga, där nu Roland och Eva Hagström är bosatta. Magnus Thelin sade att han varit skolkamrat med en viss Fernström, som nu bodde utanför Los Angeles, och som han ville att jag skulle hälsa till. När jag anlänt till Glendale så lyckades jag leta upp Fernström, som var bosatt i en förstad till Los Angeles inte alltför långt från Glendale. Jag ringde upp honom och talade om vem jag var, och att jag kom från Nås i Sverige. Han var mycket vänlig och bjöd mig att komma och hälsa på honom, så jag tog mig dit och blev bjuden på middag och hade en mycket trevlig eftermiddag. Men när jag skulle hälsa från Magnus Thelin så visade det sig att Fernström inte hört talas om honom! När jag så småningom kom hem till Nås igen så talade jag om detta för Magnus Thelin. Men jag måste erkänna att jag minns faktiskt inte hur han reagerade.

Elsa och jag träffade flera nåsbor under sommaren i Kalifornien. Vi hälsade på Hol Kerstin, som var född i Nås, dotter till Israels Brita Ersdotter, tvillingsyster till Hol Katrina, och syster till Hol Lars, som senare blev svensk konsul i Jerusalem under namnet Lewis Larsson. Hol Kerstin växte upp i den svensk-amerikanska kolonin i Jerusalem. Hon var gift med Norman Baldwin, och bosatt i San Diego, söder om Los Angeles. Hennes dotter Roweyda och hennes son Norman besökte Nås 1996 i samband med 100-års-jubileet av utvandringen från Nås till Jerusalem. Besöket i San Diego var naturligtvis förmedlat av Eric, som kände familjen Baldwin väl, och som höll kontakt med den.

En annan nåsbokkontakt var mera överraskande. Vid en utflykt i grannskapet så träffade vi en gång på två karlar som satt på en filt i en grässlätt och åt sin matsäck. Vi kom i samspråk med dem, och fick veta att de kom från Sverige. Då blev vi förstås nyfikna och frågade varifrån i Sverige som de kom. Jo, de kom från ett landskap som hette Dalarna, och en liten socken som hette Nås, och en by som hette Skansbacken! Den ene av dem hette Tuppens Anders, och den andre om jag minns rätt Tuppens Nils. Efter vad jag förstår så hade de före avresan från Nås till USA bott på den gård i Skansbacken där senare Mats och Astrid Sterner var bosatta. Backen nedanför deras gård kallade vi förr Tuppens-backen, och där åkte vi småpojkar skidor när jag var liten.

Elsa och jag for tillbaka till Sverige från Kalifornien vid olika tillfällen. Jag gick då på gymnasiet i Falun, och jag måste vara tillbaka i slutet på augusti, när höstterminen började. Elsa däremot hade inga sådana krav på sig, så hon stannade till senare på hösten. Min återresa skedde med flyg från Los Angeles till New York, och sedan med Svenska Amerikalinjen igen från New York till Göteborg. Tuppens Anders hade bil, och han var hygglig och skjutsade mig till flygplatsen i Los Angeles inför min avfärd.

Det är nu 60 år sedan den händelserika sommaren 1948 när min kusin Elsa och jag besökte våra fläders kusin Gästgifvar Eric Matson i Glendale i södra Kalifornien. Eric och Edith är döda sedan många år, och deras två äldsta barn Anne och David har också gått bort. Eric blev nära 90 år gammal. De senaste åren av sitt liv använde han för att sortera sin stora samling av fotografier från Palestina med omnejd. Hela samlingen har han donerat till Library of Congress, som är ett stort bibliotek i USAs huvudstad Washington. Kopior av många av dessa fotografier finns på biblioteket i Nås. Det finns också en samling kopior i stort format, som har kommit till Nås genom Margareta Jonths insats, och som har använts vid utställningar både i Jerusalem och i Stockholm och i Nås.

Vid premiären av Ingmarsspelen i Nås i år, den 3 juli 2008, kommer två nåsättlingar att vara med som hedersgäster. Den ena är Margaret Matson, den yngsta och enda överlevande dottern till vår berömda nåsfotograf G Eric Matson. Den andra är Cecily Hillsman, dotterdotter till Lars Lind, och därmed tillhörande den Möckelind-familj som flyttade från Nås till Jerusalem år 1896. Det framgår av vad jag har skrivit ovan att de två är släkt genom att Cecily är kusindotter till Margaret. Men släktskapen slutar inte med det. Ytterligare släktband mellan de två familjerna har uppstått i Nås efter det att utvandringen från Nås till Jerusalem ägt rum. Gästgifvar Anders Andersson, far till vår Gästgivar Erik, gifte sig med Möckelind Anna Larsson år 1912, och Anna var kusin till Lars Lind och alla hans syskon. Se där ytterligare ett band mellan de två familjerna! Det innebär att Gästgivar Erik och hans syster Linnea är släkt med båda de nåsättlingar som kommer till Ingmarsspelen i år. Jag kan tänka mig att bägge kvinnorna från Kalifornien kommer att besöka Gästgivar Eriks fina lilla museum på gården i Utankyrka med vördnad!

Ingemar Matsson-Näsell

Cecily Hillsman och Margaret Matson
Vilka kommer till Ingmars-premiären 2008

En släkthistoria.

Möckelind Lars Ersson var dräng hos Olers och han sällskapade med Gästgivar Anna Matsdotter.

Det var lördag och Möckelind Lars hade fått ledigt från drängjobbet och skulle bege sig på frining till Hästberget. När han kom till vägskalet vid kyrkan, började han fundera; skulle han åka till Gästgivar Anna i Hästberget eller skulle han istället åka till Borgbua där Olers Brita Jonsdotter, som han också hade ett gott öga till, höll till. Valet föll på Brita i Borgbua och där blev han kvar.

Gästgivar Anna fick hjärtesorg och bestämde sig för att fara till Amerika. Där anslöt hon sig så småningom till Olof Henrik Larsson och hans sekt i Chicago. När det blev bestämt att församlingen skulle fara till Jerusalem, ville också Anna följa med. Anna skrev brev hem till Nås med en fullmakt på, att hennes andel i Gästgivarns i Utankyrka skulle säljas, så att hon skulle få pengar till resan. Fullmakten bevitnades av Olof Henrik Larsson.

Samtidigt var Annas bror Gästgivar Mats ute i samma ärend. Andelarna löstes in av brodern Gästgivar Anders Matsson, som då övertog föräldragården i Utankyrka.

Gästgivar Mats for sen med hela sin familj till Jerusalem och där i Jerusalem lär han ju fått återse sin syster Anna.

Hur gick det för Möckelind Lars och hans Brita då? Jodå, de gifte sig 1873 och fick barnen Erik, Lars, Anna, Anders, och tvillingflickorna Ester och Rut. Tvillingflickorna dog när de var små.

En generation senare förenades i alla fall Gästgivarns och Möckelinds genom giftermål.

Möckelind Lars dotter, Anna och Gästgivar Annas brorson, Anders gifte sig 1912.

Möckelind Anna och Gästgivar Anders fick sen två barn; Linnea och så min far Erik.

Den som har berättat historien är min Faster Linnea Johansson, som bor på Gärdet.

Gästgivar Birgit

Här kommer två små anekdoter från "förr i väla" som Faster Linnea också berättat.

Hä e bra för backan.

Gästgivar Linnea och hennes kusin Möckelind Ellen skulle åka till Dala Floda där det firades Komidsommar. Innan de kunde åka måste de ta hand om korna och mjölka dem. Alla andra ungdomar hade cyklat iväg redan och när kvällen kom och alla bestyr var klara, öppnade sig himlens portar och det började ösregna. Linnea och Ellen blev förstas besvikna och satt på soffan i köket och halvgrät. Då sa Gästgivar Anders; "Int ska i sitt jän o grina, tänk på hur bra hä e för backan att hä rägnä".

Han åt gröten snö – Nåsmålet är inte alltid lätt att förstå.

Greta Hagman, som var piga hos Doktor Ekblom, kom in till Hemmings i Utankyrka.

Hemmings Karin var inne och berättade, att de haft besök av en luffare. Karin hade bjudit honom på gröt. "O vet du", sa Karin till Greta, "han åt grötn snö". "Vad säger du" sa Greta "åt han snö?" "Nej, han åt int no tra" förklarade Karin. "Tra, vad är det" frågade Greta. "Jo han åt grötn utan mjölk".

Gästgivar Birgit

Se Ingmarsspelen 2008

Nås Finnmarker

Flatbyn o (Flatkvarn, Korpilamb.)

Flatbyn eller Flaten, Finska namnet (**Laala**)

Hit kom nog första bosättningen i början av 1630 talet när en finne vid namn Per Nilsson Pennainen anlände. Han kom från Kölaråsen där han varit i ca 9 år men vid skattdragningen av Kölaråsen begav han sig till Flaten, han var då ogift men i slutet på 30-talet skall han haft en hustru, de skulle ha fått 6 barn tillsammans, den äldsta var Märten som blev nybyggare vid **Flatkvarn** i slutet av 1650-talet han skulle ha varit far till minst 2 söner, hustrun saknas uppgifter på, sedan som andra barn till Per Nilsson sonen Nils som skulle ha dött av svält 1695 han var gift med en flicka som hette Karin de skulle ha fått 7 barn. Tredje barnet var en flicka som hette Anna. Denna Anna Persdotter är troligt att det är hon som finns antecknad i domboken som skulle ha blivit "mökränkt" av en Olov Olsson i Borg. De två yngsta barnen var troligen Marit och Karin men osäkra är uppgifterna om detta, det finns även antecknat att han skulle ha haft ett andra giftemål, men heller inga säkra uppgifter finns. Per Nilsson Pennainen hade en halvbror Eskil Hindersson Manninen f 1615 och död 1698, hans moder hette Marit Jansdotter f. troligen 1578. Eskil var gift med Anna Mickelsdotter men de var barnlösa och bodde vid hans föräldrar i Flaten. Eskil upplät halva stället vid andra gården 1897 åt sin granne Bertil Pålsson Hyyryläinen som var född i Finland, gift med Anna Pålsson, de fick 6 barn den äldsta Pål Bertilsson f. 1672 gifte sig med Marit Grellsdotter från Häberget de fick också 6 barn där äldsta sonen Pål Pålsson f. 1700 får tillgodo njuta en fäbodplats vid Flatfäbodarna i norra änden av Flatsjön.

Magnus Olsson från Flatberget f. 1838 var väldigt för fiske och vid 91 års ålder hittades han död i nedre dammen i Korpilambäcken, han var far åt Rak-August som via Järna kom på Nås Ålderdomshem på 1950-talet.

Lars Henriksson f. 1839 gift 1864 med Stina Larsdotter f 1834 drunknade i Rösjön vid 36 års ålder och hustrun var havande i första månaden med deras yngsta barn, när han skulle hjälpa en granne att skjuta på en lastad kälke med spannmålssäckar som fraktats på isen över Rösjön från Rönningfallet och på hemvägen brast isen och Lars drunknade. Grannens flicka som var med slängde dom av så hon klarade sig. I Flaten skall ha funnits troligen 8 eller 9 st. bosättningar av vilka 2 st är bebodda året runt, och det är **Jan Pål** det södra stället som ägs av Sten Håkansson och B-M Tillman. Samt **Magnus Ols** som ligger strax norr om Flatkvarn ägs av Elon Håkansson. Detta är en fädernegård som Elon bebor, boningshuset har blivit restaurerat och ombyggt sedan dess. En underbart vacker boningsplats.

Strax norr därom ett ställe kallat Emil Larssons (**Ivan**). Emil f 1876 var son till Lars Henriksson som drunknade i Rösjön 1875 36 år gammal när hustrun var havande i första månaden med yngsta barnet.

Ägare till gården nu senast var Egron Kristiansson, där nu döttrarna Susanne och Eva tagit över stället och Egron äger istället huset mellan Elon Håkansson och döttrarnas hus. Döttrarna utnyttjar stället på fritiden ganska flitigt hela somrarna. Norr därom finns resterna efter ett boställe som kallats "**Hojos**" innan man kommer till de boställen som legat och ligger nordligast.

Den norligaste gården Manninen som tillhört Olle Westers barnbarn Ella Ehnström ägs idag av Salå Kjell Persson. Och Pennainens gård som låg på samma tun blev riven och såld på 60 talet.

Dessutom finns det de ställen som kommit till senare, den gård vid vägskalet som tillhört Bertil Westling och som han bodde i på 40-80 talet och som bebos i dag av Britt-Marie Björklund, hon pendlar till Borlänge sjukhus ca. varannan dag men stortrivs på stället och har ingen tanke på att flytta därifrån. På motsatt sida av Finnvägen bodde på 50 talet där Egurd Forsberg med sin mor och morbror, senare Finnbussens fd. chaufför Nisse Pettersson. Nu äger Elvy Låås son Conny med familj detta ställe som fritidshus. Och i slutningen nedanför Kristianssons mellan myren och vägen till Flatberget bor Majt och Lars Thyni en syster till Egron Kristiansson i en stuga som tidigare tillhört Anita Stridshammar. Tidigare efter Flatbergsvägen till vänster av vägen äger Pelle Hagås ett ställe, och strax bortom ligger ett hus som tillhört David Westling, och senare Lång Valter Hübberth men Pelle Hagås är nu också ägare till detta.

Korptjärn el. Korpilamb.

Korplumbs Peter Persson f. 1823 från Råmen gift 1846 med Carolina Persdotter f. 1828 från Hjulsjö bosatte sig på Romböhjden på skogen mellan Hällefors och Kopparberg för att senare via Vakern komma till Korpilamb (Korptjärn) på Nås Västra finnmark ca. 2 km väster om Flatbyn äldsta sonen Per Gustaf (Florell) f. 1846 som senare blev en av Sveriges mest framstående låtskrivare av fiolmusiken och vida känd under namnet "Korpilamb Gustaf" (*reportage i Nåsvargen årg. 11 nr 2*). Familjen flyttade 1860 till Flatberget. Per Gustaf fick tidigt ägna sig åt att valla kreaturen och efter konfirmationen 1862 fick han anställning som småskollärare i Nås där han tjänstgjorde i över 10 år och ytterligare 1 år i Järna och på fritiden gick han parallellt lära inom muraryrket, vilket han utnyttjade på somrarna runt om i byarna på finnmarken. Efter folkskollärarexamen får han fast anställning i Järbo socken i Hälsingland som folkskollärare ända till sin bortgång år 1913.

En del av bosättningarna i Flaten som varit med från begynnelsen
fast underhållna och moderniserade

Emil Larssons Ted Larsson och Susann Kristiansson

Magnus Dls Elon Håkansson

Manninens

Jan påls

Elon Håkansson vid "Hojos" stugruin

Flatbergets gård

*Mannen ertappade hustrun med att beundra sina bröst i badrumsspeglin.
Hon fick syn på honom i speglin och rodnade.*

- Du undrar väl vad jag håller på med, men jag var hos doktorn idag och han sa att jag hade bröst som en tjugofemåring.

- Jaså minsann, sa mannen. Men vad sa han om det femtioåriga arslet du dras med?

- Inoentina. Du kom överhuvudtaget inte nå tol

- Hur får du upp din man om morgonen?

- Jag slänger katten i hans säng

- Hjälper det verkligen?

- Jodå, hunden sover där.

Flatfäbodarna, Flatsjöfallet, Ödeby

Flatfäbodarna som ligger ca 500 m norr om Flatsjöns norra del räknades till en början som Fäbod. eftersom Pål Pålsson f. 1700 åtnjöt en fäbodplats vid Flatsjöns norra del som troligt var den förste som bebodde Flatfäbodarna. Olof Jansson f. 1760 var nog den som först bosatte sig där med bildad familj år 1790.

1861 flyttade Lås Olof Persson f 1827 med familj till Flatfäbodarna, enär hans hustru Maja Olsdotter f 1825 kommer från Flatfäbodarna, deras son Lars f. 1852 övertog stället tillsammans med sin hustru som kom från Hedemora hon avled 1926. De var barnlösa och år 1933 flyttade hans broder Olof från Digerliden till sin broder Lars i Flatfäbodarna efter att varit änkeman i 23 år, och själv 83 år gammal.

Den bestod av 4 gårdar som beboddes av Skött stugan, Simons, Lås Augusts, Slätt Lars Orsas. Idag finns endast ett ställe som ägs av fam. Wärmfeldt från Kvarnsveden

Flatsjöfallet som ligger på Flatsjöns Östra sida ca 1000 m från Finnvägen ett vackert ställe med utsikt över Flaten mot väster Har bebotts av bl.a Lars Nilsson Skjutare och även av Johannes Jansson som var Skogvaktare och Fjärdingsman bodde i Flatsjöfallet 1884-1891

Stället ägs idag av Siv Bergkvist och två söner boende i södra Dalarna. användes som fritidsställe Siv är änka efter Roland Bergkvist

Ödeby Ligger strax öst om Kvarntjärn, mellan Finnvägen och utloppet ur Kvarnsjön. Hit skall ett finskt par ha slagit sig ner under finska invandringens tid men det sägs att gumman slog ihjäl maken och begravde honom vid östra stuggaveln, sedan gick hon till Finland och skaffade en ny gubbe. Sedan skall stället på senare tid ha hittats som öde (kanske därav namnet Ödeby).

Det skall senare ha varit bebott av Jan Svensson f. 1758 som kom från Grangärde år 1815 med sin nygifta hustru Catarina f.1778 samt hennes oäkta dotter (även hon hette Catarina f. 1793). Hustrun dog 25 /2 1818 i barnsbröd när deras enda barn föddes, han "Mats" dog 2 månader senare. Oä. dottern Catarina f. 1793 hon gifter sig 1819 med Mats Andersson f. 1788 från Kölaråsen och de bosätter sig vid Ödeby, men familjen flyttar till Järna 1837. Stället har sedan bebotts av flera personer, även Lars Nilsson med fam.bodde där på 1896. Stället ägs idag av Lars Helgesson från Karlstad. Stället är uppröjt och nya byggnader har tillkommit och väldigt ombyggt och vackert.

**Alla, alla
trivs vi....**

...vi har det mesta ni behöver för
midsommaren och sommarens begi-
venheter i fråga om mat och fest !!

Åsa med personal

**Välkommen till
Åsa med personal**
TEL. 0281-300 84

Jan Eriks Kvarn

Kvarnen ligger i bäcken som kommer från St. Laxtjärn och rinner ner i Flatsjön, den låg tidigare högre upp efter bäcken men blev 1839 flyttad till sin nuvarande plats dels för att erhålla bättre fallhöjd och även bättre transportvägar till och från kvarnen. Ägaren Johan Ersa Jansson och senare sonen Jan Erik Jansson och därefter hans son Lars Jansson hade kvarnen i drift från 1797- 1927.

Den var förre ägaren till Flatbergets gård Gerhard Nilfers ögonsten och han var väldigt mycket för den gamla kulturen, han hade även mycket intresse av Flat-kvarn i Flatbyn och var även mån om dess bevarande.

Varje år arrangeras en kvarndag med Lars Albinsson som den ansvarige mjölnaren och många besökare kommer till Flatberget för att få se kvarnen i funktion.

Ockoberget

Ödeby

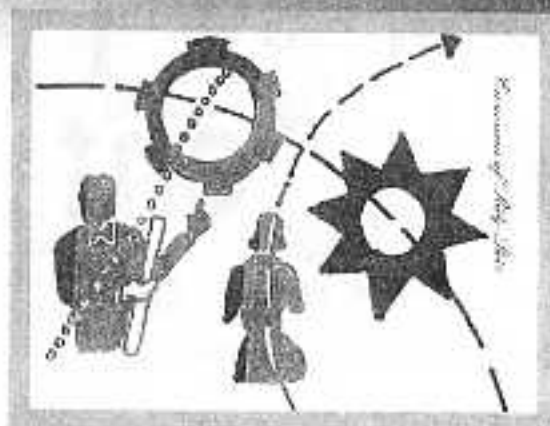
Flatsjöfallet

Käringberget

Svetslego är en underleverantör av bearbetade och svetsade komponenter till verkstadsindustrin.

Vi är gärna med från konstruktionsstadiet och delar med oss av vår erfarenhet.

svetslego

Industrifäsen Grönådal Vänersborg Tel: 0281-109 69
Hemsida: www.svetslego.se

Bullerberget

ligger på östra sidan av Rösjön

Det var härifrån som syskonen Edvard och Evald Eriksson hade sin skolväg till Storfallets skola morgon och kväll. Fadern Erik Eriksson f. 1853 gift med Augusta Ström f. 1869, hon födde 4 barn mellan åren 1892 -1904. Familjen flyttade sedan till Kölaråsen. Bullerberget beboddes därefter en tid av några utbölingar. Nämndeman Olle Wester i Västerfallet räddar en gård vardera åt barnen undan bolagens framfart, dottern Tekla som var gift med Herman Persson blev ägare till Bullerberget

Skolan Nilsudden vid Flatsjöns n.ände

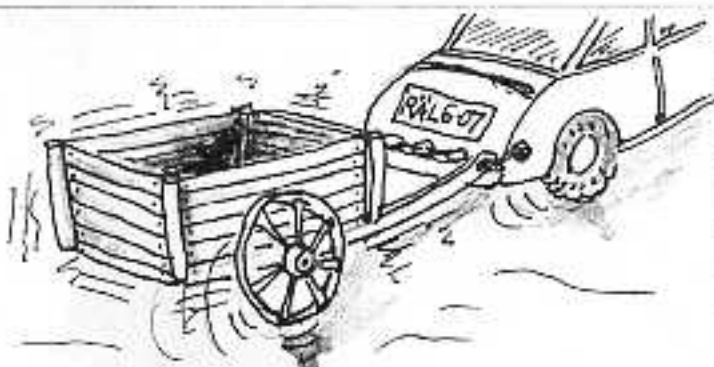
Hit var det långa skolvägar, för vissa kunde det bli promenader ända till en mil om dagen. Skolan beslöts byggas 1889 och var i bruk till sommaren 1942. därefter blev det antingen inackodering av barn i Nås, men även skolskjuts till Nås kom till i mitten av 40 talet

Stället ägs idag av Torgny Rossäng med familj från Vansbro, de utnyttjar detta vackra ställe ivrigt och det är väldigt omhändertaget och välskött.

N-E Jons

...OM DU INTE VILL SLÄPA
OMKRING MED EN GAMMAL
DYNGKÄRRA, TITTA IN TILL
OSS SÅ KAN VI RÄDDA DITT
ANSEENDE MED EN
KVALITETSSLÄPVAGN!

Reservdelar till samtliga fabrikat.

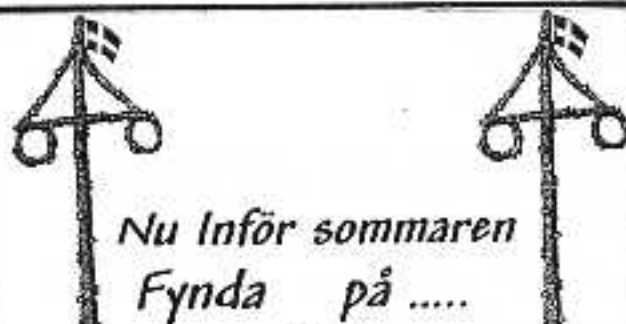

GLAD MIDSOMMAR

ÖNSKAR

**BIL & MASKIN I
DALA-JÄRNA AB**

Tel. Dala-Järna 0281-595700

Nu inför sommaren
Fynda på

preCent

Den lilla butiken som inger
Glädje och Glamor!

Öppettider

Tisd. - Fred. 15-18

Lörd. 9-13

Tillgång till "Fika" finns under öppettiderna

Tel. butik 0281 30575

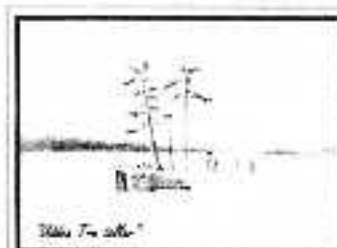
Mobil. 070 3067024

Hemsida www.precent.se

Susanne Halvarsson
Välkommen!

Flatens Skola Nilsudden

Behåver du något så har jag en del
från mina abvarellor med motiv från
Nås - t.ex. Dammen vid Nåsen.
"Tre tallar", Eggala.
"Ribacker" med flera. 10.-
Rely-Påar.

Minnen från min barndom i Kåringberget

Berättat av Signe Håbbert Fåltivar

Når vi flyttade från Klingens i Digerliden hade pappa spånt för Kolryssen för hästen och fyllt den med hö. sedan bar det iväg, där satt mamma med Elin i knäet. Vi åkte från Digerliden över Slogtjärnarna, Slogtjärnsmossarna och kom upp i Flatfåbodarna söder om Lås Lasses. Når vi hunnit till Kåringbåcksbron mötte vi Påltoſso Lisa. Pappa frågade: *Vart ska Du ta vägen?..- Jo, jag ska till Fåboan och låna mig två sillar*, svarade hon...- *Nej, sätt dig i, nu åker vi hem; Vi har fullt med mat med oss*. Så åkte vi sista biten till Kåringberget tillsammans med Påltoſso Lisa. I Kåringberget fanns Gustaf, farbror Gustaf, som skottade snö för det fanns det gott om.

Ja som sagt, där blev vi kvar i hela trettio år. Där föddes också Betty i januari 1910 och jag kommer ihåg att man var till Larspetters och hämtade Larspetters Anna som agerade barnmorska. Sen gick livet sin gilla gång. Det blev sommar och vinter och sommar igen. Gunnar föddes, sen Verner och sist i raden Valter, år 1918.

Jag minns en gång då Valter fortfarande var mycket liten. Småpojkarerna Gunnar och Verner hade varit uppe på fallet och plockat blåbår. Vi bodde nere i "kokstu" medan Valter låg ensam uppe i stora huset. Dit upp gick Gunnar och stoppade ett blåbår i munnen på Valter. Så kom han in i "kokstu" och berättade för mamma: *"Jag stuppa ett blåbår i mun på ongen och den åt"*. *Oj,oj,oj*, skrek mamma och rusade upp till huset. Hon blev väl så himla rädd att han skulle sätta det i halsen.- men han lever då än...

Ja, vi blev väl större och gick ut skolan.

Når Valter var nio år fick han Barnförlämning. han skulle till Stockholm på vanförestalten för behandling och jag var den som fick följa med honom dit. Att han skulle vara tvungen att stanna medan jag åkte hem igen ville han inte acceptera. Han följde mig ut på stan, och jag höll på att inte bli av med honom. Han ville med hem igen. Personalen hade rusat omkring och letat efter honom och frågade var vi hållit hus. -*Vi har varit ute på byn och köpt papper och kuvert*, svarade vi. Han skulle skriva och jag försökte övertala honom att stanna. Systrarna lyckades till sist övertala honom så jag fick åka hem. Vi har alla en sån ådra av hemlängtan.

Betty var en gång i Svartberget och hjälpte till hos Lindströms når Stina var sjuk. Efter ett par dagar fick hon sån hemlängtan att hon struntade i allt och rusade hem den långa vägen över Hågnassofallen. Hon skulle hem och slåss med pojkarerna, sa hon. Mamma fick skicka dit Judit sent på kvällen istället.

Då Judit var 11 år fick hon blindtarmsinflammation. Vi bodde då i Kåringberget Hon var hemma från skolan för hon hade så ont i magen,

Hur det var så fick mamma någon att gå till Flaten och ringa till Doktorn och tala om hur det var...- *Bådda ner henne i en slåde och kom hit med henne*, fick man till svar. Når jag kom hem från skolan, vid tretiden på eftermiddagen, mötte mamma mig med beskedet: *Nu får Du lov att gå till Krokens efter pappa. Han måste komma hem och skjutsa Judit till sjukstugan i Nås*. Ja, jag fick väl traska iväg till Krokens, förbi Okkoberget, Larspetters och Damnåsfallet. På mossen innan Damnåsfallet var vägen igenblåst halvmeterhögt. Jag såg, att vid skogen var vägen öppen. Dit skulle jag, så jag gick på den hårda vägkanten tills jag kom fram till Damnåsfallet. Därifrån var det väg genom skogen ner till Stortjärn. Då jag kom fram på myren innan Kroktorpe var vägen helt igensopad, och mörkt hade det hunnit bli. Jag frös för inte var jag ordentligt klådd heller för detta väder. Men jag fick åter ta märke på de hårda vägkanterna och på så sätt ta mig över myren. Når jag klarat det stycket såg jag att det lyste i Krokens. Då var jag räddad, tänkte jag.

Men jag skulle ånda bort till Jan Larssons i Kroktorpe och når jag åntligen kom dit var jag blöt som en lom.

Jag minns så väl når jag kom dit. Det var kväll och pappa hade kommit hem från kolkörningen. Han körde kol från Hågnas till bryggan i Gråddsjön och bodde hos Jan Larsson i veckorna. Där satt han i köket når jag kom in och satte mig på en stol. Då säger Lars, *Anna: "Men kåra flecka! Du är ju alldeles blöt. Kom in så får Du byt klår."* Hon tog mig in i kammaren och klådde av mig så jag fick torra klåder. Jag minns att jag fick låna med mig en röd kappa. Anna sa, att den där kappan fick Judit låna till sjukhuset. Sen åkte pappa och jag hem till Kåringberget.

Pappa skjutsade Judit till Nås och hon fick komma till doktorn. Då kände hon sig faktiskt bättre, men doktorn sa, att hon måste till Falun. Lina Westling en kusin till mamma, erbjöd sig att ta Judit med sig till Falun på tåget!

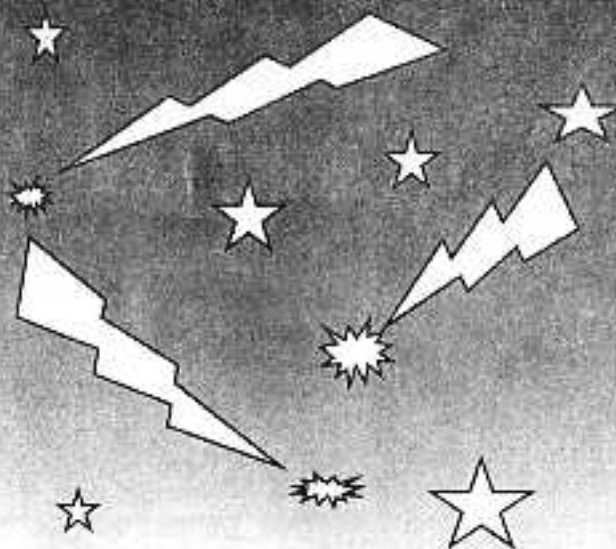
Hon Lina, svepte in Judit i en stor yllesjal. Når de kom till Lasarettet lade hon ifrån sig sjalen och gick in till Doktorn för att lämna ifrån sig Judit. Når de tagit hand om henne gick Lina ut för att hämta sin sjal. Då hade någon stulit den.

Judits blindtarm hade spruckit så hon fick ligga kvar på lasarettet, jag vet inte hur länge. Men hon klarade av krisen och överlevde det med. Det var farligt att få den enklaste sjukdom når man bodde så långt bort från läkare och sjukhus. Det var rena vansinnet att bo på Finnmarken. men på det hela taget hade vi tur och var sällan sjuka.

Det gick på Guds försyn.

Berättat av Signe och nerkrivet av Laila Spohn Håbbert

DAGLIGEN, i vårt arbete tar vi HJÄLP FRÅN OVAN!

Es. smitt för. Rått-Rätt

**VI ARBETAR I HUVUDSAK
MED GPS-INMÄTNING OCH
DOKUMENTATION AV
LEDNINGSNÄT.**

Hagström

**NÄRSJÖVÄGEN 23 TEL. 0281-30597
78053 NÄS FAX. 0281-30597
MOB. 070-6208271**

Jugas Olof Jonssons Svartkonstbok

Jugas Olof Jonsson föddes 26 mars 1859 i Nås. Som skolgosse samlade han och upptecknade trollformler och åtskilligt annat. N Sjödal vistades i Nås på 1916 för att undersöka nåsmålet och besökte även Jugas Olof och deras samtal kom att röra sig om gammalt skroek, vilket Sjödal fick underlag till nämnda svartkonstbok. Jugas Olof var med åren boende i Mellanborg och hyste husrum åt luffare och vägmän ända till sin död 1935

Vi ger några exempel på hur Svartkonsten såg ut.

Ex 1. Att bli stark. Man tager en halvstophbutell full med vin och sätter den i en mörstack. Sedan går man dit i tre långfredagskvällar och super en smula var kväll. Sedan tager man upp butellen och super en smula som kringast. Till slut blir man så stark som den onde.

Ex 2 Att aldrig bli utan pengar. Att taga ett svaluägg (ur ett svalbo) och koka det hårt och sedan lägga det tillbaka och låta det ligga i två dign, sedan gå dit och taga en rot och stoppa i penningpungen.

Ex.3 Att drömma. Man kniter en brödbit och en vit lök vid vänstra armen eller kokar en igelkott i en välling och ta med sig på sängen.

Ex.4 Att få hönor att värpa. Man tager harlortar i mars månad och ge dom eller ge dom hälften av en brokig hästs lunga.

Ex.5 Att ställa kvar ormar. Man går tre gånger motsols kring ormen och läser därvid varje gång Jungfru Maria sände mig en linda för att binda denna stygga orm till alla lever å alla lungor å i alla hans tungor.

Ex.6 Att bli osynlig. Gå till en ormlek och taga en ormsten eller skjuta en trana före valborgsmäss och let-att en sten i huvudet på den.

Ex.7 Att få fisk. man doppar metkroken i Läderlappsblod och tager en bit av vita ormen och stoppar i penningpungen eller bestryker kroken med svarta vattnet, eller Hägerister.

Ex.8 Att få kreaturen att äta. Taga mjöl tre gånger ur vart mjölkkeärl, taga eldmörja tre gånger ur spisen och taga nio muslorter och att nappa hår av vänstra bojen och brännopp ovan om det andra.

Ex.9 Bot för vattusot. När vattusoten börjar visa sig, så tager man unga asptelningsrötter och kokar dem i en kanna vatten, tills det blir stopp, och dricker det sedan litet i sänder.

Ex.10 Att fria dem för troll. Att taga mjöl tre gånger ur vart mjölkkeärl, eldmörja tre gånger och plocka nio slags blommor om sommarn, sedan nappa hår av vänstra bogen och brännopp ovanpå och läsa Fader vår, sedan taga ett bokblad som fader e på och sätt i fejsat.

N-E Jons

Från **Margareta Hedblom** har vi fått denna "notis" från dödboken
i Husby socken i södra Dalarna

Ur dödboken 1698-1729 (F:1) i Husby socken i Kopparbergs län.

Begravd påskdagen 1712.

"Hustru Brita Hansdotter ifrån Östansiö. Hon är födder i Nås församling i Wästerdahlarne och therifrån kommen till denna ort med sin sal. Fader, som här gjorde en begynnelse af det lofliga krukmakeriet. Första gången war hon gift med Sal. Michel Jonsson på Långshyttan; andra gången med Hammarsmeden sal. Johan Pettersson i Östansiö. Under sit äncklostånd så länge krafterna medgofwo, har hon idkat krukmakeriet, samt underwist sina barn i samma handtwärck. Men sedan händes dotter kom i ächtenskap med Johan Andersson i Östansiö, har hon hos dem warit och wäl blifwit försörjd på sin ålderdom samt indtil döden skiött. Siukdomen war jämte andra krämpor vattusoten. Deraf hon dödde, när hon lefwat 85 år och 3 månar".

Det är enda gången jag sett att en kvinna ägnat sig åt krukmakaryrket. Hon ska ha varit född i Nås ca 1627 så hon är sannolikt en av de äldsta kvinnorna från Nås som vi känner namnet på och dessutom får veta att hon flyttat med sin far till Husby socken. Spännande eller hur?

**VI UTVECKLAR OCH
TILLVERKAR
BATTERILADDARE
FÖR STÄDMASKINER
OCH
RULLSTOLAR.**

 **Swede
electronics**

**TEL. 0281-30400
HEMSIDA. WWW.
BATTERILADDARE.COM**

*...våra batteriladdare
efterfrågas nu även av våra
kända orkestrar!*

Angående Kyrkstigar

Fram till början av 1900-talet var finnbyar som Närßen, Västerfallet, Kölaråsen, Flaten, Flatfabodarna, Digerliden, Sigfridstorp utan vägförbindelse med Nås. Antal personer, som hörde till finnmarkens förhårsdrag var vid 1850 års slut 624 personer eller c:a 24% av hela befolkningen i Nås. I Nås kyrka döptes barnen, där gifte man sig, där skedde begravning. Och det var viktigt för det praktiska livet att höra vilka kungörelser prästen läste upp. Framme i Nås fanns myndigheter, där gjorde man affärer. Till centrala Nås gick man ofta utefter stigar, som kom att kallas kyrkstigar. Tyngre saker klövjades på hästar eller släpades fram på "finnbårar", ett par släpstänger fastsatta på varsin sida om hästen och släpade på marken. Tvärsöver stängerna låg t.ex. en kista (ibland likkista) fastsurrad.

Kyrkstigarna var i bruk ett gott stycke in på 1900-talet långt efter det den allmänna landsvägen Lindesnäs - Sägen blev färdig 1905. På bl.a. generalstabens kartor från 1910 och tidigare finns flera av kyrkstigarna utmärkta.

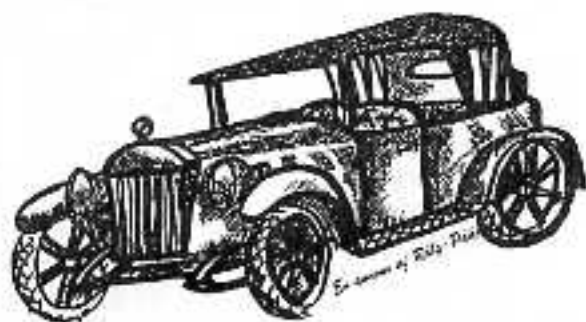
Vid vissa tillfällen har på hembygdsföreningens initiativ vandringar ordnats utefter de gamla kyrkstigarna.

Det moderna skogsbruket har dock medfört att spåren efter stigar i vissa fall försvunnit. Bestämmelser om att vid skogsavverkning stigar skall bevaras, följes inte alltid.

Det synes oss oundgängligt, att stigar från tid till annan bör gås över, märkas ut. De är en del av socknens historia, och av speciellt intresse för Nåsfinnarnas ättlingar när dessa kommer hit för att söka sina rötter

Skrivet av Ake Näsander juli 2000

..DÅ VAR DET MASSIVA RÅGUMMIDÄCK ..

..NU HAR VI KVALITETS DÄCK DYGNET RUNT...!!

DÄCKTEAM

24 DYGNET RUNT SERVICE
TyrePro AB 0281-13090

"Nickusboa"

Nås Hemslöjdsförening

(ek. förening)

Tel. 0281/30252 Postgiro 51 39 484

Vi a sô myttje fint ,
sô kôm in ô koksâ...

Det var dags att betäcka korna på godset och Veterinären hade med sig en stor grann tjur. Grevinnan var med och tittade och fick veta Att tjuren utförde 365 betäckningar om året.

- Bra, säg det till greven, fnittrade hon, han kan behöva sig en tankeställare.

Veterinären framförde det till greven som frågade:

- Är det med samma ko?
- Nej naturligtvis inte !
- Bra sade greven. Sägg det till grevinnan !

VANDRINGSLEDER I NÅS

Med hjälp av EU-stöd finns det nu ett antal vandringsleder inom socknen.

Det började med att kommunen fick ett EU-bidrag på 200 tkr. för framtagande av vandringsleder och en vandringsledskarta.

Genom kommunbygderådet fördelades bidraget så att varje kommundel fick 50 tkr. och lika mycket avsattes för kartframställning.

En grupp bildades med representanter för de tre kommundelarna och Turistbyrån. Dess uppgift var att samordna verksamheten och göra gemensam upphandling av färg, skyltar, m.m. Inom Nås har vi prioriterat att återställa de gamla kyrkstigarna som går från Finnmarken till Nås. Dessa har varit föremål för en inventering 1988 och i äldre skog kan man ännu se spår efter märkningen. Dopp Lars och Gunnar Netzell gjorde inventeringen då.

Nu är stigarna röjda och uppmärkta med en orange ring runt ett träd. De flesta kyrkstigarna utgår från Vinberget och är skyltade "Kyrkstig". Likadant är det med fåbodstigarna. Dessa stigar har stort kulturhistoriskt värde eftersom de har trampats av våra förfäder sedan 1600-talet.

KYRKSTIGAR

Vinberget-Digerliden-Laxtjärn	27 km.
Vinberget-Näveråsen -Västerfallet	17 km
Vinberget-Närsen -Lindan	15 km
Lindesnäs-Hävberget	10 km

FÄBODSTIGAR

Gräsberget	6 km
Knösen	8 km
Hästa Vinberget	6 km
Moråsen	4 km
Bäcklindan	3 km
Lindesnäs-Närsen	9 km

ÖVRIGA STIGAR

Finnmarksleden Süfsnäs-Lindesnäs-Rutan
Rombleden (ej uppmärkt)

Uppgifter från Olle Berg

*Vi önskar alla Nåsbor
en
riktigt Varm och Solig
Sommar !!!!*

KATRINAS GÅRD NÅS
mjölk potatis skogs
telefon 0291-30102 el. 36078

men kom ihåg
att vi har

Potatisen

till
strömningen

NÅS IDROTTSFÖRENING FICK VID NYÅRSTIDEN ETT BREV FRÅN DALA FLODA IF KANSLIST ETT NEDTECKNAT STADGEFÖRSLAG FRÅN 1911 SOM DE INTE HADE NÅGON ANING HUR DET HAMNAT TILLSAMMANS MED DERAS IDROTTSFÖRENINGIS PROTOKOLL, DET ÄR TROLIGT ATT FLODA KAN HA FÅTT DETTA FÖR ATT TA FRAM FÖRSLAG TILL SINA STADGAR DÅ DERAS IDROTTSFÖRENING BILDADES (TROLIGEN EFTER 1911), DET KOM SKICKAT TILL NÅS IF FÖRRE ORDFÖRANDE ULF JOHANSSON FRÅN FLODAS KANSLIST GUNYOR GUSTAFSSON GENOM ATT HON HADE DOKUMENTERAT DERAS PROTOKOLL FRÅN 1907 OCH FRAMÅT OCH DÅ FUNNIT DESSA STADGAR.

Stadgar

för

Nås Absolutisters idrottsförening.

§1.

Nås A. B. I., stiftad den 2 april 1911 har till uppgift att genom öfvandets af idrott höja intresset för densamma och utbilda goda idrottsmän samt verka för en god kamratanda.

§2.

Inträde i föreningen kan vinnas af en var, som fyllt 14 år och är absolutist.

§3.

Inträdesavgift skall erläggas med 50 öre samt kvartalsavgift med 25 öre.

§4.

Föreningens angelägenheter handhavas af en styrelse, bestående af 5 ledamöter med 2 suppleanter. Dessa ledamöter utgöras af ordförande, vice ordf. sekreterare, kassaförvaltare och materialförvaltare.

Styrelsen väljes för en tid af sex månader och kan återväljas.

Styrelsen sammanträder på kallelse af ordf. och i hans frånvaro af vice ordf. och är beslutsmässig om 3 led äro närvarande eller ock om två, om dessa äro om beslutet ense.

Beslut fattas med enkel röstöfvervikt, men vid lika röstetal gäller den mening, som af ordf. eller tjänstgörande ordf. beträdes.

§5.

Ordf. leder föreningens förhandling och vakar öfver dess stadgars efterlevande.

I ordf-s. frånvaro träder v. ordf. i hans ställe.

§6.

Sekr. skall föra matrikel öfver föreningens medlemmar, sköta föreningens korrespondens, föra och utskrifva protokoll såväl vid styrelsens som föreningens alla sammanträden. Varje officiell skrivelse skall undertecknas af ordf. och sekr.

§7.

Kassaförvaltaren skall uppbära alla afgifter och verkställa alla utbetalningar för föreningens räkning, samt föra föreningens räkenskaper. Utgiftsposter, öfverstigande 5 kronor skola af ordf. attesteras. Föreningens räkenskaper afslutas för hvar 6 te månad och skola vara tillgängliga för revisorerna senast 3 dagar före det allmänna sammanträde då val af styrelse företas.

§8.

Materialförvaltaren skall omhändervha föreningens material och svara för att denna alltid är i brukbart skick samt vid behov framlägga förslag till afskrifning af gammal och inköp af ny material.

§9.

Revisorerna älligger att granska räkenskaperna och styrelsens förvaltning samt till det allmänna sammanträde då val af styrelse företas inlämna revisionsberättelse.

§10.

Allmänt sammanträde med föreningen äger rum 4 gånger om året och på dag och ställe som bestämmes af styrelsen, hvilken äfven äger att därtill kalla medlemmarna. Till extra sammanträde äger ordf. att sammankalla föreningen, då styrelsen finner det af behofvet påkallat. Alla sammanträden med föreningen är beslutsmässigt med det antal medlemmar, som efter det kallelse vederbörligen utfärdats infunnits sig å mötet. Alla omröstningar skall öppet, jämväl val, såvida ej slutet omröstning af någon medlem begäres.

Erhåller vid val två eller flera lika antal röster, bestämmes utgången genom lottning.

Fortsättning nästa sida

§11

Vid föreningens ord. halfårs möte förekommer följande ärenden:

- 1) Val af 2 personer att jämte ordf. justera mötets protokoll.
- 2) Styrelsens berättelse
- 3) Samt frågan om ansvarsfrihet för styrelsen för det gångna halfåret.
- 4) Bestämmande om allmänna åtgärder för kommande kvartal.
- 5) Behandling af nya frågor eller förslag som väckts av styrelsen eller till styrelsen inlämnats af medlem minst 10 dagar före sammanträdet.
- 6) Andra möjligen framkommande frågor behandlas.
- 7) Val af ordf. v.ordf. ,sekr. kassaförvaltare och materialförvaltare med 2 suppleanter och 2 revisorer med 1 suppleant.

§12

Vid föreningens kvartals-sammanträden förekommer:

- 1) Val av 2 personer att jämte ordf. justera mötets protokoll.
- 2) Bestämmande om allmänna åtgärder för kommande kvartal.
- 3) Behandling af nya frågor eller förslag som väckts af styrelsen eller till styrelsen inlämnats af medlem minst 10 dagar före sammanträdet.
- 4) Andra möjligen framkommande frågor behandlas. Om ej några frågor finnas att behandla vid kvartals-sammanträdena kan styrelsen besluta om att dessa sammanträden ej hållas.

§13

Föreningens öfningar bestämmes af styrelsen. Täflingar skola af styrelsen arrangeras, som har att minst 5 dagar före dessa kolla medlemmarna.

Vid täflingar skola af styrelsen föreslagna tävlingsregler tillämpas.

§14

Skall priser efter täfling utdelas bestämmes dessa af föreningen vid allmänt sammanträde.

§15

Medlem som önskar utgå ur föreningen, gör härom anmälan till styrelsen, vilken äger att efter beslut förfara.

§16

Medlem som bryter mot föreningens bestämmelser eller för öfrigt handlar mot hederns lagar kan af styrelsen uteslutas, men äger att i sådant fall vid nödföljande ord. allmänna sammanträde söka ändring i styrelsens beslut.

§17

Förslag till ändring och tillägg av dessa stadgar eller till föreningens upplösande skall skriftligen till styrelsen inlämnas, som har att detsamma behandlas och jämte eget utlåtande däröfver framkomma och fodras för förslaget antagande att detsamma beträdes af minst två tredjedelar 2/3 af de afgivna rösterna

§18

Skulle föreningen komma att upplösas tillfaller dess tillgångar logen brödralag och ungdomslogen "Vären" med hälften kvar.

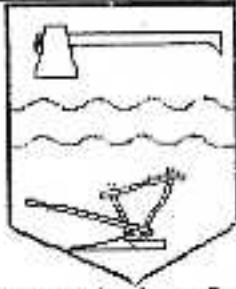
Dessa stadgar antogs vid möte med = = förening

Sönd. d. 9 april 1911

För = = idrottsförening, Styrelsen : Bror Lind m. fl.

VI TACKAR DALA-FLODA FÖR GÅVAN DEN KAN KANSKE UTGÖRA UNDERLAG FÖR KOMMANDE FÖRENINGSTADGAR. VI KOMMER ATT ARKIVERA ORIGINAL ET SOM ÄR HANDSKRIVET I FYRA SIDOR STÖRRE ÄN A 4 OCH JAG HAR FÖRSÖKT BEHÅLLIT DEN FORM SOM STADGARNÄR SKRIVNA I, MEN FÖRMINSKADE OCH AVSKRIVNA EFTER DEN GAMLA STAVNINGEN FAST I MODERN STIL

NILS-ERIK

På sista sidan har vi återigen en vädjan till alla våra läsare, Att nu måste "Du" som tycker att Nåsvargen är läsvärd och bör finnas kvar, kom loss och skriv mera ! Som nog alla förstår är utgivningen av "Nåsvargen" beroende av att vi får in tillräckligt med material att fylla sidorna med. Vi kan tyvärr inte bara förlita oss på våra största och trognaste manuskript leverantörer. De högarna minskar oroväckande fort! Det behöver inte vara saker som hänt för hundra år sen, vi tar gärna saker som nyligen hänt! Gärna kort med årtal och litet fakta. Skriv och lämna till mig Nils-Erik eller Hed Gunnar som också har hand om distributionen och tar emot annonserna. Jag vill med detta tacka alla annonsörer och alla som bidragit med hjälp till att skaffa material till "Vargen"

*Jag önskar er alla läsare av "Vargen" en varm och skön sommar...
Redaktören.*

Se! Hackspettens restavfall från sin frökapsel matplats